

صاحب امتیاز
احمد شیرانی

اعتماد

مدیر مسئول
احمد شیرانی

۷۰ — عدد

واعتصموا

۲ — سنہ

۱۰ رجب الفرد
سنہ ۱۳۳۸

{ مہینہ چشہ کونی نشر اول نور }

۱ بیان
سنہ ۱۳۳۶

بر موحّد ایله ملحد آرہ سنده

— ۱ —

عمومی بر مقصد ، افکار و مذاہب مختلفہ بہ منسوب بر چوق آسانلری بر آرایہ طوپلامش دی . یکدیگرینہ ضد افکار و اعتقادہ بولنان ایکی کشی ؛ بری موحّد ، دیگرى ملحد ؛ یا تصادفی اولہرق و یا خود قانون اضطرار موجبہ براریہ کلش و بصورتہ یکدیگرلہ قونوشمایہ باشلامشردی . اہمیتیز بر صورتہ باشلایان مکالمہ کیتدکجہ جدیاشدی و نہایت جریان مباحثہ مدنیت قدیمہ و جدیدہ بہ انتقال ایندی . بری شرقدن بحث ایدیور ، دیگرى غربی تحسیرلہ آکیور ؛ بری غربک ترقیات مادیہ سندن متحیر اولدیغنی سویلیور ؛ او بریسی دہ شرقدہ کی انحطاط و تدنی نک دہا زیادہ عقللہ طور غولاق و برہ جک بر ماہیتدہ اولدیغنی ، بناء علیہ غربک ترقیاسندن زیادہ شرقک انحطاطنہ حیرت ایتک لازم کلدیکنی یانہ باقیلہ اکلانیوردی . بصیرادہ مباحثہ ایچہ حرارتلندی ، نام سرعتلہ یورودی ؛ نہرلری کچدی ، درہ لری اتلادی ، ابحار متعددہ بہ طالب چیقہدی والہ صکرہ دہ جاہیز متفقہ بہ انتقال ایندی . موحّد ایله ملحد آرہ سنده شو بولده بر محاورہ باشلادی :

موحد : — ایشتدیکز می ؟ نیوزقده عمومی بر سرکی آچیلیور ایمش ؛ برقاج کون اولکی جراند یومیہ تلغراف حوادثی اولہرق یازیورلردی .

ملحد : — اوت ، ایشتم بوکی شیلر ایچون اک اوزاق ، اک مشقنلی سفرلر بیلہ کمال شوق ایله قبول اولنور ، عذاب نیران اطلاقنہ سزا اولان مشاق سفریہ انسانہ عادتاً ذوق ویرر . ناصل ، ایستیورمیسک ؟ عجائب و غرائبہ مملو اولان او مملکتلرہ کیدم ، اورادہ شایان حیرت شیلری مشاہدہ ایدہ رک برطاقم معلومات ایله بورایہ عودت ایدم ؟ .

موحد : — اوت ، الکیوک آرزولرمدن بری دہ بوکی یرلہ اجرای سیاحت

ایتمکدر . کوکل آرزو اید بورک : او اوزاق وماده بک زیاده ترقی ایتمش اولان مملکتلره کیده بده دست قدرتک کائنه تودیع ایلدیکی قوای طبیعیه یی اونلرک نه بولده استخدا م ایتدک لرخی عیناً مشاهده ایدرک صانع تعالی حقیقه ده زیاده علم یقینی حاصل ایدیم ؛ ایشته نیم اوکی برلره کیتیمکدن اصل مقصدم بودر .

ملحد : — بومقصد . شما کلامادیم برشی در . لکن بن ، چوق زمان وارک ، اهل ایمانک شعائرندن باشقه برشی کورولمه بن ، آذان سسلرندن باشقه برشی ایشیدیلنه بن بومملکتلری ترک ایدرک شو اوروپا و آمریکا کی مدنی مملکتلرده یاشماق ایستورم ؛ چونکه بوراده هرشی کنه ، کیف وارزولریکی رینه کتیرمک ایسترسک رب الممانک غضبی ایله تخویف اولنورسک ؛ آرزو وشهوات نفسانییه تابع اولمق ایسترسک عذاب نار ایتهدید اولنورسک . بونک ایچون درک : اهالیسی متدین اولمان برمملکته کیتیمه می الک زیاده تشویق ایدن ، اویله برلره یاشامیه بنی سوق ایدن ترک دین در . هرکسک ، انبیای تصدیق ایتیه رک ، ده دوغریسی انبیا دینلن کیمسه لک سوزلریله مقید اولمایه رق نفسک آرزولری اختیار ایتمکده سربست اولماری در .

موحد : — عزیزم ، سن نه سویایورسک ؟ رب الهایدیکک قدرت نامتناهی صاحبنک اراده مطلقه سی خارجنه حقیقاییلمکک ممکن می دز ؟ هرزه کیدرسک کیت ! بوراده قورقدیقک غضب لایمیدن قطعاً قورتولامازسک . اونک اراده سی ، اونک امری ، اونک حکمی هربرده موجوددر . زهیه کیده جک اولسه ک کورورسکک : طاغیر اونک حضور عظمتنده سجده قیامتش ، دیلر اونک ذکر بنی ناطق ، معابد اوکا عبادتله مشغول !

جوامع و مساجد دن قورتولونجه بودفعده قارشیکده کلیسای کورورسک ؛ اوت ، بورادن چیقنجه ، سایه دوغری یوکسلن مناره لک صدای روح نوازی قولاقلرک ایشتمز ؛ فقط بودفعده چاک سسلری هر آن سنی راحتسز ایتمکدن خالی قالمز کلام الهی اولان قرآنی آرق دویمازسکز ، بوکا مقابل تورات و انجیل کی کتابلری ایشیدم جک کیزه شبه ایتیمکیز !

شوخالده زهیه کیتسه رب الممانک خوف و عظمتندن قاجاق امکانی یوق . حتی

متمدن مملکتلر خارجنده ، بروبیایانده وحشیلر ایله یاشایه جق اولسه کینه مدیر کائناتک ، مبدع موجوداتک ، خالق و قاهر طبیعتک ذکرینی آیشیده جککه هییچ شهبه ایتمه ! کوره جککه ک : عذاب الهمیدن اونلرده قورقور ، اونلرده لطف و کرم سبحانیدن استمداد ایدیور ، اونلرده خاشع و متصدع سجده یه قانیور ، اونلرده کمال حرمت و خضوع ایله بارگاه احدیته رفع ایدی ایدیورلر .

فی الحقیقه ؛ علمدن ، مسکندن ، دراهم و تقوددن ، مدارس و محافلدن ، ملاحیدن بوسبتون خالی مملکتلر بولق ممکن در . فقط ، معابد الهمیدن ، عبادات و طاعاتدن خالی بریر بولق ممکن می در ؟ نروده انسان و ارسه اوزاده برنوع عبادت و ایمان موجود اولدینی باتدقیق اکلاشیلمش دگلی در . اک وحشی اقوامده بیله « الله » اسم شریفنه دلالت ایدن الفاظ و کلماتک موجودیتی بوفکرک بوتون انسانلرده فطری اولدیغنه دلالت ایتیمی ؟ برزمانلر ، سزک مسلیکداشاردن بریده یازمش اولدینی بر مقاله یه شوصورتله نهایت وریوردی : « دین انسانه مخصوص اولان برمه در ؛ انسان آنجق اوصفتله حیوانات سائرهدن کسب امتیاز ایدر ؛ دین انسان ایله حیوان بیننده برحد فاصل اولدینی جهتله انسانک بر دین ایله متدین اولمامسی اقتداری خارجنده در ، بناء علیه انسانیت یاشادقجه دین باقی در . . . »

طبیعی کوردیکیز و سلیورسکیز ، بخت داروین مذهبی شرح ایدرکن مادیونک هرکس نظرنده محقر اولسندن شو یولده شکایت ایدیور . . . بوکون مادیون ... هرتورلو حقارته لایق کورلیورلر ، . . . لکن هییچ شهبه یوقک : نسل آتی ، اونلرک شپانی بوکسلته جک ، موقعلرینی اعلا ایدم جک ، اونلره لایق اولدقلری موقعی ویره جکدر . . . »

فقط زوالی بخت تقدیر ایدم میوردی ک : استقبال « دین » کدر . فکر و ادراکک تعالیسی ، علمک ترقیبی دینه اولان احتیاجی ده ا زیاده ایضاح ایدرک فکر الحادی بوسبتون سقوط استدیور . (هربرت سنسر) کپی بولک فیلسوفلرک « برطر فدن تدقیق و تحریده ایلری کیندکجه دیگر طرفدن اونستنده درینلشن بوتون بواسرار میاستنده بر حقیقت واضحه یه ظفر یاب اولدقکه ، اوده : انسانک فوقنده بوتون

ایشانك منشائی اولان بر قوۃ ازل به وابدیهك موجودیتدن عبارت در ، علمك ترقیسی
دهابدیهی بر صورتده اثبات ابدیور که: حقیقتی آکلایه مدیغمز واکلایه مایه جفعز بر وجود
مطلق واردر ، بدایت و نهایتی تصور اید مدیکمز بو قدرت سرمدیه میرد ، تجلی ابدیور
و مرشی اوندن ظهوره کلیور ، دیمه لری ده فکریمزی تأیید ایدر .

آقسه کیلی

احمد حمدی

کویلی قارده شلریمله حسنه حال...

- ۲ -

محترم آغالر ! ..

بو هفته یسه کوکام سزکله بر آاز دردلشك استه یور ...

سزی داهای زیاده ارشاده محتاج کور بیورم ..

آم بزه نه اولدی . نه دن دینه رغت و حرمت قالمادی ؟ . کورول ، کورول

آذانلر اوقونیور . بر چوقلمز قهوه لرده باجاق باجاق اوستنه آتمش نار کیله سی

چکبور بوش بوشنه ، بول ، بول ، لفاقیات ! . بوکانه الله راضی اولور ،

نده قول ...

بیچاره قارده شلرك سرسفیل سورونوب ایکارکن ، وطنك بر آووج انقاض حالنده

دورورکن ، سنك بویله مسکین ، مسکین اوطورمان موافقی ؟ .. اونلرك آجیقلی

فریادلرینه قولاق ویرمك ، قانایان یارالری صارمق سنك اك مقدس بر وظیفهك

دکلی ؟ .. دیمك که سن وظیفه کی ده ، انسانلق شفقتی ده قلبکدن سیلوب

آتمشك اوبله می ؟ .